

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ**

**Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Α΄**

**Μητροπόλεως 15
10185 ΑΘΗΝΑ**

**Πληροφορίες : Θεόδωρος Γούπος
Ρήγας Γεωργακόπουλος**
**Τηλέφωνο : 210.32.38.380
210.32.38.523**
Fax : 210.32.38.580
Email : spudonpe@ypεpth.gr
Nικ

**Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας**

**Αθήνα, 31 - 8 - 2005
Αριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
Φ.3 / 543 / 85333 / Γ1**

ΠΡΟΣ :

- 1. Περιφερειακούς Δ/ντές
Εκπ/σης
(Έδρες τους)**
- 2. Προϊσταμένους Επιστημονικής
και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης
(Έδρες τους)**
- 3. Σχολικούς Συμβούλους
Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
(Έδρες τους)**
- 4. Δ/ντές Εκπ/σης και
Προϊσταμένους Π.Ε.
(Έδρες τους)**
- 5. Δημοτικά Σχολεία
και Νηπιαγωγεία
(Μέσω Δ/νσεων και
Γραφείων Π.Ε.)**

**ΘΕΜΑ: Λειτουργία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης – Έναρξη νέου
σχολικού έτους 2005 - 2006**

1. Παρεμβάσεις για την ομαλή έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στα πλαίσια της προσπάθειάς του για την ποιοτική ανασυγκρότηση του σχολείου στην καθημερινή του λειτουργία, πήρε όλα τα αναγκαία μέτρα και προχώρησε στις απαραίτητες παρεμβάσεις για την ομαλή έναρξη της σχολικής χρονιάς, ώστε να αρχίσουν σε όλα τα σχολεία τα μαθήματα την πρώτη ημέρα του διδακτικού έτους.

Στην προσπάθεια αυτή το Υπουργείο είχε τη συνδρομή και τη συνεργασία των εκπαιδευτικών υπηρεσιών και των ίδιων των εκπαιδευτικών των σχολείων, οι οποίοι από τον Ιούνιο έκαναν τον προγραμματισμό της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού έργου για το νέο σχολικό έτος. Με τη συνεργασία όλων πάρθηκαν τα μέτρα εκείνα που συμβάλλουν στην επίτευξη του σκοπού της εκπαίδευσης και εξασφαλίζουν σε όλα τα παιδιά σχολικής ηλικίας, ανεξάρτητα από φύλο, καταγωγή και τόπο διαμονής, ισότητα ευκαιριών και υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικά αγαθά, αφού η επένδυση στη γνώση και τη νέα γενιά είναι από τις πρώτες και βασικές προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση μιας συνολικής εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής.

2. Οι κατευθύνσεις του εκπαιδευτικού μας συστήματος

Τα μέτρα αυτά αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσπάθειας που γίνεται για την αναβάθμιση του επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης και προσδιορίζουν τις βασικές κατευθύνσεις του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που θέτει ως στόχους:

- *Να καλλιεργήσει την κριτική σκέψη των μαθητών.*
- *Να βελτιώσει την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και την αποτελεσματικότητα των σχολικών μονάδων.*
- *Να ανταποκριθεί στην ανάγκη αναπροσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής, ώστε να δημιουργηθεί ένα στέρεο υπόβαθρο για τη συνεχή επικαιροποίηση των γνώσεων.*
- *Να καλύψει όλα τα υπάρχοντα κενά στην υλικοτεχνική υποδομή του εκπαιδευτικού συστήματος.*
- *Να συμβάλει στην ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας, δημιουργώντας ένα εκπαιδευτικό σύστημα με ολοκληρωμένη οργάνωση.*
- *Να εκσυγχρονίσει τη διοικητική δομή της εκπαίδευσης με γνώμονα τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και κυρίως των σχολικών μονάδων στη λήψη αποφάσεων και την υλοποίηση των προγραμμάτων.*

Η παιδεία αποτελεί πρώτη εθνική προτεραιότητα και για την επιτυχή πορεία της απαιτείται η συμμετοχή ευρύτατου φάσματος κοινωνικών φορέων, όπως των γονέων, της τοπικής κοινωνίας και των διαφόρων παραγόντων της κοινωνικής ζωής, η συμμετοχή των οποίων στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία συμβάλλει στην προσπάθεια αναβάθμισης του ελληνικού σχολείου και δημιουργεί νέες προοπτικές και νέες κοινωνικές συνεργασίες που είναι απαραίτητες για την χάραξη κοινά αποδεκτής εκπαιδευτικής στρατηγικής. Με βάση αυτή την άποψη οικοδομείται στη σημερινή εποχή η σχέση μεταξύ του Υπουργείου, των εκπαιδευτικών, των γονέων και των συμπολιτών μας, καθώς και μεταξύ των κεντρικών υπηρεσιών και της σχολικής μονάδας, η οποία αποτελεί το κύτταρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αφού σ' αυτή, δηλαδή στη σχολική μονάδα, πραγματοποιούνται οι δράσεις για την επιτυχία του εκπαιδευτικού έργου.

3. Παιδαγωγική Καθοδήγηση και Διοίκηση των Σχολικών Μονάδων

Πρώτιστο καθήκον της εκπαιδευτικής κοινότητας αποτελεί η εξασφάλιση των όρων για την καλή λειτουργία των σχολείων, έργο που αφορά όχι μόνο τα στελέχη της εκπαίδευσης αλλά και όλους τους εκπαιδευτικούς.

Για το σκοπό αυτό:

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης:

- Δίνουν τις απαραίτητες κατευθύνσεις, καθοδηγούν, εποπτεύουν, ελέγχουν και συντονίζουν τη λειτουργία των σχολείων και υλοποιούν την εκπαιδευτική πολιτική στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Οι Προϊστάμενοι Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης των Περιφερειακών Διευθύνσεων:

- Οργανώνουν ενημερωτικές συσκέψεις – συναντήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα με τους Σχολικούς Συμβούλους, όπου δίνουν σαφείς κατευθύνσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Καθοδηγούν, συντονίζουν και δίνουν τις απαραίτητες κατευθύνσεις στους Σχολικούς Συμβούλους για την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής στο επίπεδο της Περιφέρειας.
- Εποπτεύουν τον τρόπο με τον οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους οι Σχολικοί Σύμβουλοι.
- Συνδέουν το έργο των Σχολικών Συμβούλων με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Κ.Ε.Ε. καθώς και με τις κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ.
- Επισκέπτονται τα γραφεία των Σχολικών Συμβούλων και ενημερώνονται για τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους.
- Εντοπίζουν και καταγράφουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι κατά την άσκηση του έργου τους και εισηγούνται τη θέσπιση των απαραίτητων μέτρων.
- Προτείνουν και προωθούν λύσεις με σκοπό τη συνεχή αναβάθμιση του έργου και του ρόλου των Σχολικών Συμβούλων.

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι:

- Αναλαμβάνουν την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση των εκπαιδευτικών της Περιφέρειάς τους και ενθαρρύνουν κάθε προσπάθεια για ανάληψη πρωτοβουλιών και επιστημονική έρευνα στο χώρο της εκπαίδευσης.
- Οργανώνουν συσκέψεις των εκπαιδευτικών στην αρχή του σχολικού έτους (2-9 Σεπτεμβρίου) και από κοινού προγραμματίζουν το εκπαιδευτικό έργο, το οποίο παρακολουθούν κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.
- Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.
- Επισκέπτονται τα σχολεία σε τακτά χρονικά διαστήματα και προς τούτο κρατούν ημερολόγιο επισκέψεων, παρακολουθούν διδασκαλίες των εκπαιδευτικών ύστερα από ενημέρωσή τους ή σχεδιάζουν τη διεξαγωγή αντίστοιχων δειγματικών.
- Οργανώνουν επιμορφωτικές δράσεις (παιδαγωγικές συναντήσεις - συσκέψεις και επιμορφωτικά σεμινάρια).
- Καθοδηγούν τους εκπαιδευτικούς για τον ορθό τρόπο επικοινωνίας με τους γονείς και τους κηδεμόνες των μαθητών.
- Συνεργάζονται με τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και τους Προϊσταμένους των γραφείων και με σκοπό τη βελτίωση του σχολικού έργου.
- Επισκέπτονται τα σχολεία της σχολικής τους περιφέρειας και υποστηρίζουν καινοτομίες και προγράμματα όπως «Το Ολοήμερο Σχολείο» και άλλες υποστηρικτικές δράσεις όπως τη λειτουργία Τάξεων Υποδοχής (Τ.Υ.), τη λειτουργία Φροντιστηριακών Τμημάτων (Φ.Τ.), κλπ.
- Εγκρίνουν έγκαιρα τα ωρολόγια προγράμματα και ελέγχουν την πιστή εφαρμογή τους.

- Συμμετέχουν στις κοινές συσκέψεις συνεργασίας, τις οποίες συντονίζει ο Προϊστάμενος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε. της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης για την υλοποίηση της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Οι Διευθυντές Εκπαίδευσης και οι Προϊστάμενοι των γραφείων:

- Μεριμνούν για τη συγκρότηση των τμημάτων, την έγκαιρη στελέχωσή τους και τον έλεγχο της λειτουργίας τους.

Οι Διευθυντές, οι Υποδιευθυντές και οι Προϊστάμενοι των σχολικών μονάδων:

- Οργανώνουν αποτελεσματικά όλες τις παραμέτρους και ενεργούν καταλλήλως, ώστε να διασφαλιστεί η άρτια λειτουργία και η εφαρμογή του σχολικού προγράμματος.

Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων:

- Προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για την καλή λειτουργία του σχολείου, συνεργαζόμενοι με το Διευθυντή, τους συναδέλφους τους, τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων και τους δασκάλους των ολοήμερων τμημάτων.

4. Η σχολική μονάδα «Κύτταρο δημιουργίας»

Η σχολική μονάδα αποτελεί το «κύτταρο» της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ο εκπαιδευτικός είναι ο κύριος συντελεστής σε κάθε προσπάθεια για ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Είναι αυτός που υλοποιεί εκπαιδευτικές πολιτικές, εφαρμόζει σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους και μετατρέπει το σχολείο σε εργαστήριο παροχής γνώσεων, καλλιέργειας των δεξιοτήτων των μαθητών και διαμόρφωσης προσωπικοτήτων.

Η οποιαδήποτε παρέμβαση για την αναβάθμιση του σχολείου προϋποθέτει την ενίσχυση και στήριξη του εκπαιδευτικού, ο οποίος θα πρέπει να διαθέτει σύγχρονο επιστημονικό εξοπλισμό για να ανταποκριθεί στο πολύμορφο έργο του. Με βάση αυτή την αναγκαιότητα σχεδιάζεται το όλο πλέγμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων.

Η αξιοποίηση στο μέγιστο βαθμό του διδακτικού προσωπικού είναι ένα βασικό θέμα το οποίο αντιμετωπίζεται με τη συνεργασία των αποκεντρωμένων υπηρεσιών της εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία έχουμε την καλύτερη αναλογία μαθητών ανά δάσκαλο, στοιχείο που πρέπει να αξιοποιηθεί από το εκπαιδευτικό μας σύστημα προς όφελος των μαθητών μας και να εφαρμόσουμε όλα εκείνα τα προγράμματα που αναβαθμίζουν το σημερινό σχολείο. Και αυτό πραγματοποιείται με τη συνεργασία της σχολικής μονάδας με όλα τα όργανα διοίκησης και εποπτείας της εκπαίδευσης και το συντονισμό των ενεργειών.

Ειδικότερα, σε ένα σύγχρονο σχολείο:

- Οι εκπαιδευτικοί των τμημάτων της ίδιας τάξης (π.χ. Α1 και Α2) συνεργάζονται στενά μεταξύ τους, ώστε να βρίσκονται κατά το δυνατόν στην ίδια διδακτική ενότητα και σχεδιάζουν από κοινού φύλλα εργασίας, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, με στόχο τη βελτιστοποίηση της διδασκαλίας. (Κουλτούρα συνεργασίας).
- Στο τέλος κάθε εβδομάδας συνεργάζονται και κάνουν διορθωτικές παρεμβάσεις, όπου κριθεί απαραίτητο.
- Οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν τις οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τις «*κατ' οίκον εργασίες των μαθητών*».
- Για λόγους παιδαγωγικούς και ψυχολογικούς τα μαθήματα της τάξης γίνονται από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό, ο οποίος καλύπτει υποχρεωτικά το ωράριό του στην τάξη και μόνο το αδιάθετο υπόλοιπο σε άλλες τάξεις ή στο ολοήμερο σχολείο με την απαραίτητη προϋπόθεση της συμπλήρωσης του υποχρεωτικού διδακτικού του ωραρίου και της μη παραβίασης της σχετικής διάταξης του Ν.1566/85, σύμφωνα με την οποία ο εκπαιδευτικός δεν υποχρεούται να παραμείνει στο σχολείο πέραν του εξαώρου.
- Σε περίπτωση που οι ώρες διδασκαλίας του προγράμματος κάθε Δημοτικού Σχολείου δεν καλύπτονται με το υποχρεωτικό ωράριο διδασκόντων (π.χ. Αγγλικής Γλώσσας, Φυσικής Αγωγής, κλπ) ανατίθεται υπερωριακή διδασκαλία στους εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου.
- Για τα όργανα, τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις, το ανώτατο όριο της υπερωριακής διδασκαλίας κλπ, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 16, 18, 19 του άρθρου 14 του Ν.1566/85, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 18 του Ν. 2470/97.

5. Νέα Προγράμματα Σπουδών – Συγγραφή Νέων Διδακτικών Βιβλίων

Το σύγχρονο σχολείο εφαρμόζει προγράμματα σπουδών που δίνουν απαντήσεις στα σύγχρονα προβλήματα και καλύπτουν τις ανάγκες της σημερινής κοινωνίας.

Το Υπουργείο Παιδείας, ύστερα από πρόταση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, προχώρησε στη σύνταξη των νέων προγραμμάτων σπουδών, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία για τη συγγραφή νέων διδακτικών βιβλίων προσαρμοσμένων στα νέα προγράμματα. Πρόκειται για μια γιγαντιαία προσπάθεια την οποία έχει αναλάβει το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου, ήτοι το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για την αναβάθμιση όλων των συντελεστών της εκπαίδευσης.

6. Καινοτόμα προγράμματα:

Σε ένα σύγχρονο σχολείο:

- α. Οι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τους Διευθυντές και με τη στήριξη της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και με την καθοδήγηση των υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και του οικείου Σχολικού Συμβούλου υιοθετούν και εφαρμόζουν *προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*.
- β. Οι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τους Διευθυντές και με τη στήριξη της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και με την καθοδήγηση των υπευθύνων Αγωγής Υγείας και του οικείου Σχολικού Συμβούλου υιοθετούν και εφαρμόζουν *προγράμματα Αγωγής Υγείας*.
- γ. Οι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τους Διευθυντές και με τη στήριξη της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και με την καθοδήγηση των υπευθύνων πολιτιστικών θεμάτων και του οικείου Σχολικού Συμβούλου υιοθετούν και εφαρμόζουν *προγράμματα πολιτιστικών και καλλιτεχνικών θεμάτων*.
- δ. Αντίγραφα των προγραμμάτων που υλοποιούνται στα σχολεία κοινοποιούνται και στον οικείο Σχολικό Σύμβουλο.

7. Πρόσθετα σχολικά προγράμματα

Στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, πέραν του κανονικού προγράμματος, εφαρμόζονται πρόσθετα σχολικά προγράμματα, όπως της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, της Ενισχυτικής Διδασκαλίας, κλπ.

8. Η Διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας

Η διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας στα Δημοτικά Σχολεία αποτελεί μια ουσιώδη εκπαιδευτική και κοινωνική αναγκαιότητα, καθώς ευαισθητοποιεί τους μικρούς μαθητές, αφενός στη χρήση της ξένης γλώσσας και αφετέρου τους εξοικειώνει και τους διδάσκει ένα νέο γλωσσικό και επικοινωνιακό κώδικα. Έτσι παρέχεται η δυνατότητα έκφρασης νοημάτων και η εκπλήρωση επικοινωνιακών προθέσεων.

Με την εισαγωγή της Αγγλικής Γλώσσας από την Γ΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου τίθεται σε νέες βάσεις η διδασκαλία της ξένης γλώσσας στη γενική εκπαίδευση που θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την απόκτηση του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας.

Η ένταξη του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας στο Πρόγραμμα του Ολοήμερου Σχολείου συμβάλλει ενισχυτικά στην αποτελεσματικότερη εκμάθηση της ξένης γλώσσας διασφαλίζοντας, παράλληλα, ισότιμη, κατά το δυνατόν, προσφορά του γνωστικού αυτού αντικειμένου, ανεξάρτητα από την κοινωνική ή γεωγραφική προέλευση των μαθητών.

9. Πιλοτική εφαρμογή διδασκαλίας δεύτερης ξένης γλώσσας (Γαλλικής και Γερμανικής)

Το Υπουργείο Παιδείας εφαρμόζει σε πιλοτική μορφή σε 210 Δημοτικά Σχολεία τη διδασκαλία και δεύτερης ξένης γλώσσας (Γαλλικής και Γερμανικής) στις Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεις για τα σχολικά έτη 2005-2006 και 2006-2007.

Η εισαγωγή της διδασκαλίας της δεύτερης ξένης γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση εντάσσεται στο πλαίσιο δράσεων της Ευρωπαϊκής γλωσσικής πολιτικής που αφορούν στην προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας και την εκμάθηση των γλωσσών ως προϋποθέσεις για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που συμβάλλουν στην προσωπική ανάπτυξη καθώς και στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη του κάθε πολίτη.

Η πρώιμη εκμάθηση της δεύτερης ξένης γλώσσας παρέχει τη χρονική δυνατότητα στους μαθητές να αξιοποιήσουν δημιουργικά την εξοικείωσή τους με το νέο γλωσσικό και πολιτισμικό κώδικα ώστε θεμελιώνοντας σταδιακά σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης τις γνώσεις που αποκόμισαν από την προηγούμενη να έχουν αποκτήσει ένα ικανοποιητικό και πιστοποιήσιμο επίπεδο γλωσσομάθειας στο τέλος της Υποχρεωτικής εκπαίδευσής τους.

Επιπλέον η διδασκαλία της δεύτερης ξένης γλώσσας στο Δημοτικό Σχολείο θα συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο Δημόσιο Σχολείο, αμβλύνοντας εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες που παρατηρούνται. Η Γαλλική και η Γερμανική Γλώσσα διδάσκονται ήδη και οι δύο στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο και έτσι μπορεί να διασφαλιστεί η συνέχεια της διδασκαλίας τους.

Στα Δημοτικά Σχολεία, τα οποία ορίστηκαν με την αριθμ. Φ.52/480/71029/Γ1 (ΦΕΚ.1051/τ.Β΄/25-7-2005) Υπουργική Απόφαση για την πιλοτική εφαρμογή της διδασκαλίας και δεύτερης ξένης γλώσσας (Γαλλικά και Γερμανικά) στις Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεις, δεν θα εφαρμοστεί το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης.

11. Εφαρμογή ωραρίου σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικού

Σε περίπτωση έκτακτης απουσίας εκπαιδευτικού οποιασδήποτε ειδικότητας (π.χ βραχυχρόνια απουσία κλπ) δεν μπορεί κατ' ουδένα τρόπο να διαφοροποιείται το ωράριο αποχώρησης των μαθητών από το Σχολείο. Εξαίρεση μπορεί να γίνει μόνο στην περίπτωση μακρόχρονης απουσίας εκπαιδευτικού (π.χ. εκπαιδευτικού Αγγλικής Γλώσσας) με εισήγηση του οικείου Σχολικού Συμβούλου και απόφαση του Περιφερειακού Δ/ντή Εκπ/σης.

12. Το Ολοήμερο Σχολείο

Προτεραιότητα της εκπαιδευτικής μας πολιτικής αποτελεί το Ολοήμερο Σχολείο, το οποίο απαντά με πληρότητα στις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες και απαιτήσεις, καθώς και τις ανάγκες της σημερινής κοινωνίας.

Στο Ολοήμερο Σχολείο διαμορφώνονται συνθήκες ανοιχτού παιδαγωγικού περιβάλλοντος και ελκυστικότερης μάθησης, αφού αποτελεί ριζική εκπαιδευτική παρέμβαση που στοχεύει:

- *Να μεταβάλει το σχολείο σε χώρο όπου οι μαθητές θα αναπτύσσουν δεξιότητες, θα διευρύνουν τις γνώσεις τους και θα προάγουν την αυτενέργειά τους.*
- *Να δομήσει τα νέα στοιχεία που θα καταστήσουν το μαθητή ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις επιταγές της σύγχρονης κοινωνίας της γνώσης.*
- *Να συμβάλει στην εξυπηρέτηση της οικογένειας και στην απαλλαγή της από τη φροντίδα για την αναζήτηση πρόσθετης απασχόλησης του μαθητή εκτός σχολείου.*
- *Να υπερασπιστεί το δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης και να κάνει το δημόσιο σχολείο πόλο έλξης για όλους τους μαθητές.*

Η στήριξη και η προώθηση του προγράμματος αυτού αποτελεί πρώτιστο καθήκον όλης της εκπαιδευτικής κοινότητας. Θα πρέπει να πεισθούν όλοι ότι το πρόγραμμα του ολοήμερου δεν αφορά έναν ή δύο εκπαιδευτικούς, αλλά αποτελεί υπόθεση του συλλόγου διδασκόντων και γενικά όλης της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η ευθύνη για την εφαρμογή του ανήκει στα στελέχη της εκπαίδευσης και στο σύνολο του διδακτικού προσωπικού κάθε σχολικής μονάδας, αφού η συμμετοχή τους σ' αυτό αποτελεί υπηρεσιακή τους υποχρέωση και καθήκον.

13. Κατανομή των Τάξεων και των Τμημάτων στους διδάσκοντες

Στο τέλος του προηγούμενου διδακτικού έτους ή στην αρχή της νέας σχολικής χρονιάς γίνεται η κατανομή των τάξεων και των τμημάτων στους διδάσκοντες με εισήγηση του Δ/ντή της Σχολικής μονάδας ύστερα από διεξοδική συζήτηση του Συλλόγου διδασκόντων. Οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν τάξη ή τμήμα για δύο (2) και όχι παραπάνω συνεχόμενα χρόνια. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται η ανάληψη τάξης ή τμήματος για τρία (3) συνεχόμενα χρόνια ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συλλόγου διδασκόντων και του οικείου Σχολικού Συμβούλου.

14. Κατ' οίκον εργασίες

Το τελευταίο διάστημα στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παρατηρείται το φαινόμενο της κατάχρησης των «κατ' οίκον εργασιών». Το θέμα εξακολουθεί να είναι επίκαιρο και πρέπει να αντιμετωπίζεται με ιδιαίτερη παιδαγωγική ευαισθησία.

Διαφωτιστικές προς αυτή την κατεύθυνση είναι οι οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που σας κοινοποιήθηκαν με τις:

α. Φ12/428/85241/Γ1 /18-8-2003 «κατ' οίκον εργασίες» και

β. Φ 12/342/35602/Γ1/9-5-2005 «κατ' οίκον εργασίες», Εγκυκλίου του ΥΠΕΠΘ.

Ευθύνη όλων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας πρέπει να είναι ο εξορθολογισμός «των κατ' οίκων εργασιών». Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλουν η συστηματική ενημέρωση των γονέων, η συνεργασία των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας, η συνεργασία με το Σχολικό Σύμβουλο, ο σωστός προγραμματισμός, η ενιαία έκφραση της σχολικής μονάδας για τις «κατ' οίκων εργασίες».

Στο θέμα των «κατ' οίκων εργασιών», ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος των Σχολικών Συμβούλων. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι καθοδηγούν τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς τους για τον τρόπο αντιμετώπισης.

15. Αντιμετώπιση μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες

Μέρος του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι και η Ειδική Αγωγή, η οποία και λειτουργεί υποστηρικτικά και στηρίζει τη Γενική Αγωγή, προσφέροντας τις υπηρεσίες της στα άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Ένας σημαντικός αριθμός των παιδιών αυτών φοιτά ήδη στα Ειδικά Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία καθώς και στα Τμήματα Ένταξης. Υπάρχει όμως και ένας σημαντικός αριθμός επίσης μαθητών που βρίσκεται διάσπαρτος στα σχολεία της Γενικής Αγωγής και χρήζει ειδικής εκπαιδευτικής προσέγγισης και αντιμετώπισης. Τέτοιοι μαθητές είναι όσοι παρουσιάζουν ανωριμότητα, δυσκολίες μάθησης, αισθητηριακές αναπηρίες, διαταρακτική συμπεριφορά, συναισθηματικές διαταραχές, άρνηση σχολείου κλπ. και τις περισσότερες φορές, δυστυχώς, περιθωριοποιούνται και παραμένουν απλά θεατές της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Για την ομαλή ένταξη όλων αυτών των μαθητών θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί και να αξιοποιήσουν όλους τους θεσμούς που έχει θεσπίσει η Πολιτεία, όπως τους Σχολικούς Συμβούλους της Γενικής και κυρίως της Ειδικής Αγωγής, προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας, αλλά και τις σχετικά νεοϊδρυθείσες υπηρεσίες (ΚΔΑΥ), προς όφελος των μαθητών και των οικογενειών τους. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμο να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, ώστε όταν κατά την εκτίμησή τους κάποιος μαθητής παρουσιάζει κάποια από τα στοιχεία που αναφέραμε παραπάνω, σε συνεργασία με το Διευθυντή του Σχολείου να καλούν το Σχολικό Σύμβουλο της περιοχής τους για να τον συμβουλευτούν και να καταρτίσουν από κοινού ένα πρόγραμμα αντιμετώπισης βραχύχρονης διάρκειας.

Αν όμως κατά την εκτίμησή τους οι δυσκολίες παραμένουν, μπορούν να απευθυνθούν στο Σχολικό Σύμβουλο Ειδικής Αγωγής, για να ζητήσουν τη συνδρομή του.

Αν κατά την εκτίμηση του Σχολικού Συμβούλου Ειδικής Αγωγής υπάρχουν ενδείξεις για σοβαρή διαταραχή, τότε και μόνο τότε σε συνεργασία με τους γονείς μπορούν να παραπεμφθούν οι μαθητές στα ΚΔΑΥ, για Διάγνωση και Αξιολόγηση. Καλό είναι, λοιπόν, να αποφεύγονται οι παραπομπές στα ΚΔΑΥ για περιπτώσεις οι οποίες μπορούν να αντιμετωπιστούν στα Σχολεία, και το ΚΔΑΥ να θεωρείται ως το έσχατο μέσο Διάγνωσης – Αξιολόγησης.

16. Μέτρα στήριξης των σχολείων της Περιφέρειας

Η παροχή αναβαθμισμένης εκπαίδευσης σε όλα τα παιδιά σχολικής ηλικίας, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, δείχνει ότι πολιτική του Υπουργείου είναι η στήριξη του ελληνικού σχολείου, ανεξάρτητα από το χώρο που αυτό λειτουργεί. Αυτό σημαίνει ότι από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. γίνονται ιδιαίτερες παρεμβάσεις, ώστε τα αγαθά της εκπαίδευσης να φτάσουν και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της χώρας. Με συντονισμένες λοιπόν ενέργειες λαμβάνονται μέτρα στήριξης των σχολείων της περιφέρειας.

Κατά πρώτο λόγο, βασική πολιτική του Υπουργείου Παιδείας αποτελεί η συγχώνευση των μικρών σχολικών μονάδων και η ανάδειξη πολυδύναμων σχολικών κέντρων, τα οποία πριμοδοτούνται από την άποψη της στελέχωσής τους, με αποτέλεσμα σχολικά κέντρα με μικρό αριθμό μαθητών να λειτουργούν ως πολυθέσια και ολοήμερα εφόσον το επιθυμούν οι γονείς.

17. Ολιγοθέσια Σχολεία – Δυσπρόσιτα Σχολεία

Στις περιπτώσεις που για διάφορους λόγους δεν επιτυγχάνεται η δημιουργία σχολικών κέντρων, το σχολείο λειτουργεί ως ολιγοθέσιο για την εξυπηρέτηση όλων των παιδιών.

Πολλά από τα ολιγοθέσια χαρακτηρίστηκαν ως δυσπρόσιτα, ώστε να μην έχουν συνεχείς μετακινήσεις εκπαιδευτικών, αφού για τα δυσπρόσιτα ισχύει η διετής υποχρεωτική παραμονή των εκπαιδευτικών που διορίζονται με αίτησή τους σε αυτά. Σε σημαντικό αριθμό δυσπρόσιτων λειτουργούν τμήματα ολοήμερου, με αποτέλεσμα το ολοήμερο σχολείο να μην αποτελεί προνόμιο των αστικών κέντρων, αλλά εκπαιδευτικό αγαθό που παρέχεται και στα απομακρυσμένα και απομονωμένα ολιγοθέσια σχολεία της νησιωτικής και της ηπειρωτικής Ελλάδας.

18. Έγκαιρος προγραμματισμός του νέου σχολικού έτους

Επισημαίνεται ότι ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός του νέου σχολικού έτους 2005 – 2006 άρχισε νωρίς, τόσο σε επίπεδο κεντρικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, όσο και στο επίπεδο των Περιφερειακών Διευθύνσεων και των σχολικών μονάδων.

Από το Υπουργείο έγιναν οι αναγκαίες παρεμβάσεις για να βρίσκονται έγκαιρα στη θέση τους όλοι οι εκπαιδευτικοί. Οι παρεμβάσεις αυτές έδωσαν επίσης δυνατότητα στις περιφερειακές υπηρεσίες να σχεδιάσουν τη σωστή διαχείριση και αξιοποίηση του εκπαιδευτικού δυναμικού της περιφέρειας.

Με τη Φ.12/398/57834/Γ1/13-6-2005 Εγκύκλιο του Υπουργείου δόθηκαν οι απαραίτητες οδηγίες για τον έγκαιρο προγραμματισμό και τη λήψη μέτρων, ώστε να αρχίσει χωρίς προβλήματα η νέα σχολική χρονιά. (Καταγραφή αναγκών σε διδακτικό προσωπικό, έγκαιρη παραλαβή βιβλίων, κατανομή τμημάτων, σύνταξη ωρολογίων προγραμμάτων, αναγκαίες συνεργασίες με εμπλεκόμενους φορείς, όπως με τοπική αυτοδιοίκηση, σχολικές επιτροπές, συλλόγους γονέων για ρύθμιση θεμάτων).

Ο προγραμματισμός σύμφωνα με την παραπάνω Εγκύκλιο αναφέρεται σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και παιδαγωγικής – επιστημονικής καθοδήγησης, καθώς και σ' αυτό της σχολικής μονάδας, αφού όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας είναι συνυπεύθυνα για την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και την ανάδειξη όλων εκείνων των στοιχείων που συμβάλλουν στην αξιοπιστία του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ενεργώντας το καθένα σύμφωνα με το έργο που του έχει ανατεθεί και τις ειδικότερες αρμοδιότητές του.

19. Έναρξη του νέου σχολικού έτους:

Με βάση τον προγραμματισμό, ο οποίος αποκτά πνοή και υπόσταση κυρίως από τον εκπαιδευτικό της πρώτης γραμμής της εκπαιδευτικής διαδικασίας που είναι ο εκπαιδευτικός της σχολικής μονάδας, αρχίζει το νέο σχολικό έτος 2005 – 2006.

Η κάθε σχολική μονάδα παραλαμβάνει έγκαιρα τα διδακτικά βιβλία, τα οποία θα διανείμει στους μαθητές την πρώτη ημέρα έναρξης των μαθημάτων και συντάσσει το ωρολόγιο πρόγραμμα εντός του πρώτου δεκαημέρου του Σεπτεμβρίου. Η σχολική εργασία αρχίζει από την πρώτη ημέρα λειτουργίας των σχολείων.

Την ημέρα έναρξης των μαθημάτων μετά τον Αγιασμό γίνεται η τελετή υποδοχής των μαθητών της Α' τάξης και στη συνέχεια όλοι οι μαθητές εισέρχονται στις αίθουσες όπου:

- *Παραλαμβάνουν τα βιβλία τους.*
- *Έρχονται σε μια πρώτη επαφή και επικοινωνία με το δάσκαλο – υπεύθυνο της τάξης.*
- *Ενημερώνονται για το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων.*
- *Δέχονται τις απαραίτητες οδηγίες για την απρόσκοπτη έναρξη του νέου διδακτικού έτους και την εφαρμογή του προγράμματος μαθημάτων.*
- *Ενημερώνονται για τη λειτουργία του Ολοήμερου Σχολείου.*

Από την επόμενη ημέρα του Αγιασμού τα σχολεία θα λειτουργήσουν με πλήρες πρόγραμμα εφαρμόζοντας το προβλεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις διδακτικό ωράριο.

20. Αντιμετώπιση επιμέρους προβλημάτων

Κάθε πρόβλημα που προκύπτει, του οποίου ο τρόπος αντιμετώπισης δεν προβλέπεται από την παρούσα εγκύκλιο ή από άλλες διατάξεις, θα επιλύεται με τη συνεργασία του Σχολικού Συμβούλου ή του αρμοδίου Διευθυντή Εκπαίδευσης ή Προϊσταμένου (ανάλογα με το θέμα) **και όχι με απευθείας επικοινωνία με το Υπουργείο Παιδείας**, οι υπηρεσίες του οποίου δεν είναι δυνατό να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες κάθε σχολικής μονάδας.

Επισημαίνεται τέλος ότι για κάθε πρόβλημα που παρουσιάζεται στα σχολεία και δεν επιλύεται με την προηγούμενη διαδικασία, **θα ενημερώνεται άμεσα ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης** από τους Σχολικούς Συμβούλους και τους Διευθυντές Εκπαίδευσης (ανάλογα με το θέμα), ο οποίος θα δίνει τις οδηγίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ή τις εγκρίσεις για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων και θα κάνει τη σχετική ενημέρωση στο Υπουργείο Παιδείας.

Η παρούσα εγκύκλιος με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου θα αναπαραχθεί και θα διανεμηθεί σε όλους τους εκπαιδευτικούς και θα αποτελέσει **θέμα ειδικής συνεδρίασης του συλλόγου διδασκόντων.**

Εσωτ. Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα Σπουδών,
Επιμόρφωσης και Καινοτομιών
5. Γενικό Διευθυντή Διοίκησης Π.Ε. & Δ.Ε.
6. Διεύθυνση Προσωπικού Π.Ε
7. Διεύθυνση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων
8. Διεύθυνση ΠΟΔΕ
9. Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής
10. Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής
11. Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
12. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Τμ. Α/θμ. Εκπ/σης)
13. Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού
Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων
14. Διεύθυνση Σπουδών Δ.Ε.
15. Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΑΜΜΑΣ